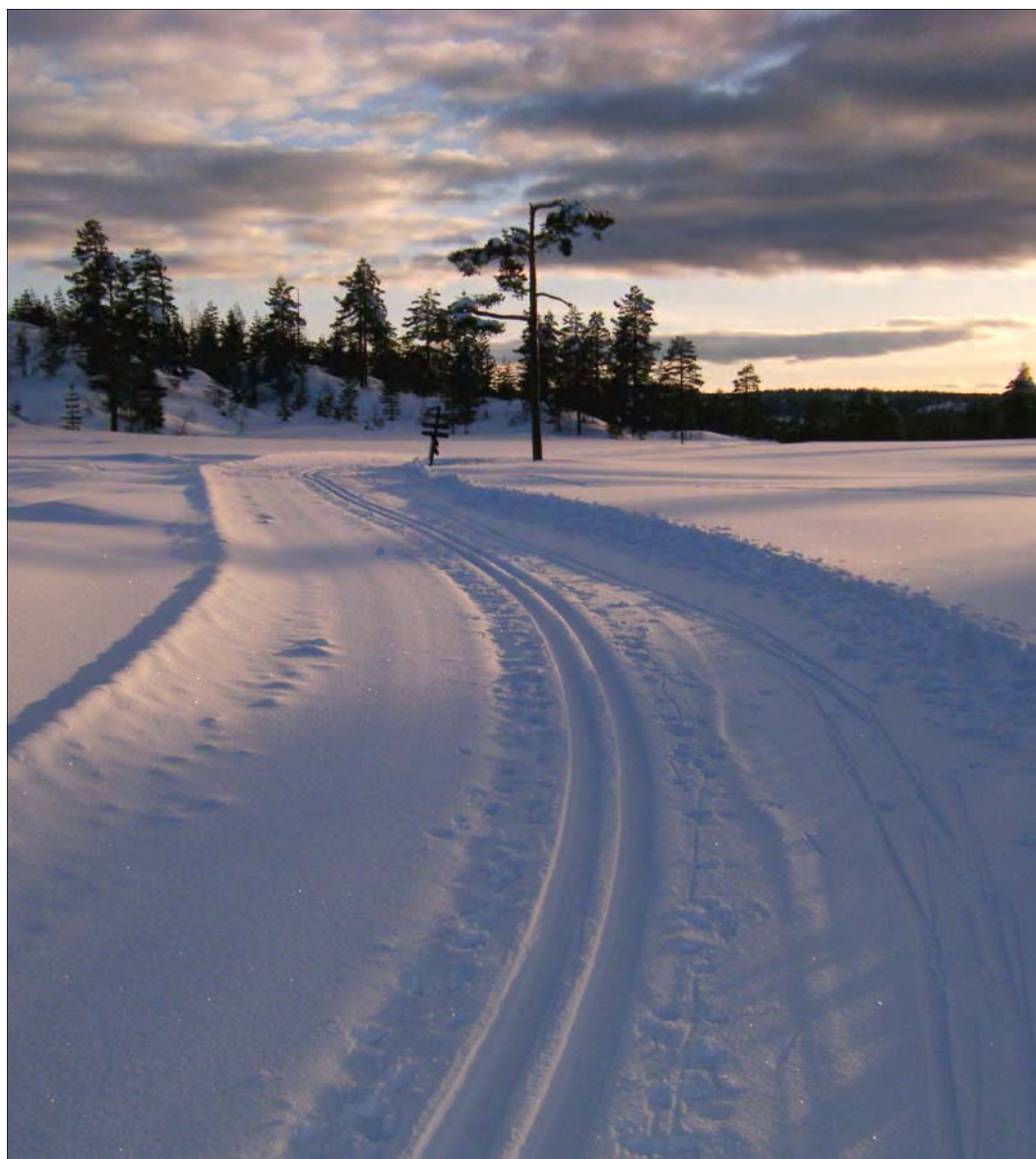

Siljan kommune

Idrett og fysisk aktivitet 2013-16

20. november 2012

Idrett og fysisk aktivitet 2013-16

1. Innledning	2
2. Formål og mål	3
3. Planprosessen	4
4. Definisjon av begreper	5
5. Utviklingstrekk	6
6. Idrett- og friluftspolitikk	8
7. Evaluering av forrige planperiode	12
8. Beskrivelse av tiltak	13
9. Oversikt over aktuelle tiltak	19
10. Handlingsprogram	22
11. Kilder	23

1. Innledning

Siljan kommune har besluttet å revidere den tidligere *Kommunedelplan for idrett og friluftsliv (2005-2008)*. Kultur- og kirkedepartementet stiller krav om kommunal plan for anlegg og områder for idrett og friluftsliv for å sikre en sterkere kommunal styring av anleggsutbyggingen, klarere prioriteringer i kommunen og utvikling av anlegg sett i et større helhetsperspektiv. Anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv som det søkes spillemidler til må være innarbeidet i en kommunal plan. En kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet er et politisk dokument, og er ment å være et styringsredskap for å nå kommunens mål på feltet¹. I veiledningen Kultur- og kirkedepartementet gav ut i 2007 bes det om å vektlegge følgende forhold:

- behov må vurderes i forhold til aktivitetsutvikling og etterspørsel realistiske planer med hensyn til økonomi kommunen
- omfattende medvirkningsprosess
- samordning i form av tverrsektorielt planarbeid
- et oversiktlig kartvedlegg
- fokus på fysisk aktivitet, herunder friluftsliv

Planarbeidet skal skje etter plan- og bygningslovens (2008) bestemmelser, og planens fireårige prioriterte handlingsprogram rulleres eller tas til behandling hvert år. Planen skal revideres med fullstendig saksbehandling etter plan- og bygningsloven minst en gang i løpet av en valgperiode, og dersom det gjøres vesentlige endringer i planen². Planarbeidet skal sees i sammenheng med kommunens andre planer. I kommunens økonomiplan for 2013-2016 legges det vekt på at en plan for idrett og fysisk aktivitet bør ses i sammenheng med ny folkehelselov, og de oppgaver og forventninger som der ligger til kommunen.

En vesentlig hensikt med en kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet er å ha en politisk vedtatt og oppdatert langsiktig plan for utvikling av idrettsanlegg i kommunen. I tillegg er hensikten en sterkere kommunal styring av anleggsutbygging. Planen skal også gi en klar indikasjon på prioriteringene kommunen foretar, samt sette anleggsutvikling i et større perspektiv.

Temaet for planen er **Siljan - en friskere kommune**. Tiltak som skal stimulere til bedre folkehelse og økt fysisk aktivitet er blant annet å tilrettelegge og vedlikeholde anlegg for idrett og friluftsliv. Vel tilrettelagte og vedlikeholdte turområder, sommerstid som vinterstid, er også viktige satsingsområder. Siljan kommune ønsker å være en frisk kommune på flere måter. Den ene måten er at vi ønsker å ha en befolkning som er friske fysisk og psykisk. Den andre måten er at kommunen ønsker å satse på folkehelsearbeid gjennom idrett og fysisk aktivitet. Den tredje måten er at kommunen ønsker å fortsette å være «bymarka i Grenland». Gode idrettsanlegg og godt tilrettelagte friluftslivsområder er også viktig for å være en god bokommune.

¹ V-0798B, 2007

² V-0978B, 2007

2. Formål og mål

Det er i dagens samfunn stor fokus på viktigheten av god helse og de fordelene fysisk aktivitet fører med seg på lang sikt. Siljan kommune har et ønske om å bidra til å stimulere fysisk aktivitet for sine innbyggere, i form av organisert idrett eller egenmotivert aktivitet. Det er derfor viktig at kommunen tilrettelegger for mulighetene til fysisk aktivitet for alle, vedlikeholder idrettsanleggene og friluftsområdene i kommunen, samt tenker nytt i forhold til hvilke nye fysiske aktiviteter kommunen kan legge til rette for.

Formål

Formålet med kommuneplan for idrett og fysisk aktivitet er todelt:

Idrett

Planen gir grunnlag for søknader om spillemidler til idretts- og friluftslivsbygg. Det er viktig at alle som planlegger å bygge idrettsbygg i kommunen gir kommunen beskjed om hvilke type bygg som skal bygges, hvor det planlegges bygget og om finansieringen omfatter kommunalt tilskudd.

Fysisk aktivitet

Planen er viktig for kommunens arbeid for økt fysisk aktivitet. Kommunen ønsker å legge til rette for at innbyggerne skal ha gode muligheter til å ha en aktiv livsstil, både for innbyggernes egen fornøyelse og som et ledd i kommunens forebyggende helsearbeid.

Innen den organiserte idretten ønsker man å *ta vare på idrettsleden*.. Et godt samarbeid med de frivillige idrettslagene og foreningene er en viktig del av arbeidet. Idrett er en viktig del av folkehelsearbeidet, særlig blant barn og unge. Idrettslagene/foreningene er med på å stimulere til en aktiv hverdag, og er gode møteplasser. Den frivillige delen av idretten er med på å skape glede i dobbel forstand, både den som er frivillig får glede ved å bidra og laget/foreningen får glede av ressursen.

For økt fysisk aktivitet er målet å *skape gode turområder i folks nærmiljø*. St. meld nr. 16 (2002-2003) *Resept for et sunnere Norge* slår fast at 90 prosent av befolkningen benytter seg av seg turgåing i nærmiljøet. Det viser tydelig at det er viktig å tilrettelegge for gode turområder i nærmiljøet. I den samme Stortingsmeldingen kom det også frem at naturen er viktig for følelsen av det gode liv. Siljan kommune er privilegert med sin beliggenhet midt i naturen. Kommunen vil derfor ha et fokus på å utbedre tilgangen til naturen i nærområdene, knyttet opp mot de bebygde områdene, fremfor å investere i større bygg som krever biltransport.

For alle dem som faller utenfor den organiserte idretten, har kommunen et ansvar å legge til rette for muligheter til en aktiv hverdag. Den egenmotiverte fysiske aktiviteten skal *skape rom for spontan lek*. Den egenorganiserte fysiske aktiviteten blant barn og unge kan legges til rette ved hjelp av lekeplasser eller andre bygg som oppfordrer til spontan fysisk aktivitet.

Mål

Målsetting for planen er at Siljan kommune skal bli friskere enn noen gang tidligere. Det er også en målsetting at kommunen skal imøtekomme det ansvaret de er gitt i den nye folkehelsesloven. Dette vil gjøres gjennom følgende målsettinger:

- Etablere fler turmål med universell utforming
- Fokuserer på Siljan som bymarka i Grenland
- Prioritet av lavterskelaktiviteter
- Legge vekt på nærhet til boligområder
- Etablere nye idrett- og friluftsanlegg
- Rehabiliterer eksisterende friluft- og idrettsanlegg
- Gjøre kommunens friluftsområder tilgjengelig og attraktive for innbyggere og tilreisende

3. Planprosessen

Avdeling for samfunn har ansvaret for arbeidet med revisjon av ”*Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet*”. Arbeidet med plan for idrett og fysisk aktivitet er ikke bygd opp som et tradisjonelt prosjektarbeid, men henter kompetanse fra ulike fagmiljøer for å få et best mulig resultat. Planen er et resultat av et samarbeid mellom samfunnsavdelingen og frivillige lag og organisasjoner, og oppvekstenhetene i kommunen.

Medvirkning i planprosessen er et viktig demokratisk prinsipp. Det ble forbindelse med oppstart av arbeidet med ny kommuneplan kunngjort et åpent møte i en annonse i lokalavisa TA og på kommunens hjemmesider. Det ble oppfordret til innspill fra publikum med frist for å komme med innspill innen 15.oktober. Det kom ingen innspill i denne runden. Samtlige lag og foreninger ble spesielt invitert til det åpne møte 6. september 2012³. Her var det et oppmøte på tre representanter som kom med sine forslag. Lagene og foreningene fikk også et eget brev med en oppfordring til å komme med sine utbyggings planer som de ønsket med i en ny plan. Fristen for disse var satt 1.november 2012.

For å kartlegge hvordan oppvekstenhetene bidrar til økt fysisk aktivitet ble det gjennomført møter og befaringer med enhetene. Disse møtene ble gjennomført i uke 44 og uke 45. I barnehagen var barnehegeleder med på befarings, og hun hentet innspill fra avdelingene som ble sendt over til kommunen. På barnetrinnet var rektor representert. På ungdomsskolen var det et møte hvor rektor, en lærer i kroppsøving samt en elev deltok.

³ jf. Plan- og bygningsloven, 2008, § 11-12

4. Definisjon av begreper

Begrepene brukt i denne planen er hentet fra Kulturdepartementets St. meld nr. 14 *Idrettsliv i endring* (1999-2000), Miljødepartementets St. meld nr. 39 *Friluftsliv* (2000-2001) og St. meld nr. 21 *Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand* (2004-2005).

Idrett: Med idrett forstås aktivitet i form av konkurranse, eller trening i den organiserte idretten.

Fysisk aktivitet: Med fysisk aktivitet forstås egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter herunder friluftsliv og lekpregende aktiviteter.

Friluftsliv: Miljødepartementet definerer friluftsliv som opphold og fysisk aktivitet i friluft, i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelser. Kultur- og kirke departementet har valgt å la friluftsliv inngå i begrepet fysisk aktivitet.

Idrettsanlegg: I spillemiddelfordelingen opererer departementet med følgende klassifisering av idrettsanlegg:

- *Ordinære anlegg* – Anlegg nært knyttet til konkurranse- og treningsvirksomhet for den organiserte idretten. De tekniske krav til mål og utforming av anleggene tar utgangspunkt i konkurransereglene til det enkelte særforbund.
- *Nærmiljøanlegg* – Anlegg eller områder tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsakelig beliggende i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder. Anleggene eller områdene skal være fritt allment tilgjengelige for egenorganisert fysisk aktivitet, primært for barn og ungdom, men også for lokalbefolkningen for øvrig. Nærmiljøanlegg skal ikke utformes for å dekke behovet for anlegg til organisert idrettslig aktivitet eller ordinær konkurranseidrett.
- *Mindre kostnadskrevenne nærmiljøanlegg* – Har samme definisjon som nærmiljøanlegg, men har en øvre kostnadsramme på 80.000 kr.

Friluftsområder og friområder: Begreper "Friluftsliv- og friområder" blir ofte brukt som fellesbetegnelser på grønne områder som er tilgjengelige for allmennhetens frie ferdsel. *Friluftsområder* er store, oftest uregulerte områder som i hovedsak er i privat eie, og som omfattes av allemannsretten. Det er ikke krav om parkmessig opparbeidelse, kun tilrettelegging for bruk. Områdene benyttes til turliv, jakt, fiske, fysisk aktivitet og trening.

Friområder er avgrensede områder med spesiell tilrettelegging og opparbeidning for allmennhetens uhindrede rekreasjon og opphold. Områdene er vanligvis ervervet, opparbeidet og vedlikeholdt av kommunen, og kan være parkanlegg, turveier, lysløyper, lekeplasser, nærmiljøanlegg og badeplasser.

5. Utviklingstrekk

I følge Folkehelseprofilen for Siljan kommune⁴ ligger Siljan omtrent på linje med resten av landet. Siljan hadde noe lavere andel husholdninger med lavere inntekt enn landet forøvrig. Det er også flere personer som bruker legemidler mot psykiske lidelser sammenlignet med resten av landet. Ut i fra et slikt perspektiv ser det ikke ut til at Siljan kommune har noen særskilte utviklingstrekk i folkehelsen sammenlignet med resten av landet. Derfor er det de generelle tendensene som også ligger til grunn for utfordringene kommunen står ovenfor i forhold til tilrettelegging for økt fysisk aktivitet i befolkningen.

Nedgang i den daglige aktiviteten

Fysisk inaktivitet er i ferd med å bli et stort helseproblem her i landet, da inaktivitet fører til overvekt og sykdomsutvikling⁵. Selv om befolkningen ikke trener mindre enn tidligere, er det totale aktivitetsnivået gått ned⁶. Faktisk viser undersøkelser at andelen som trener eller mosjonerer er gått markant opp siden 80-tallet, men at det ikke kan kompensere for at den daglige aktiviteten er gått ned, ved at man er mindre fysisk aktive under transport, arbeid og fritid⁷. Faktisk tror enkelte at det økte fokuset på trening og mosjon fører til at mange er for lite i bevegelse mellom treningsøktene i den tro at de har et tilfredsstillende aktivitetsnivå⁸. En viktig forutsetning for fysisk aktiv på fritiden er at det er egnede tilbud tilgjengelig, at det er arealer og anlegg. I følge *Sammen for fysisk aktivitet*⁹ er tilbudet for de fleste innen en rekkevidde på 20-30 minutter med bil. Det er en utfordring å få tilbudene nærere hjemmene. Her i Siljan er det viktig å tilrettelegge for aktiviteter i nærmiljøet ettersom så stor del av befolkningen arbeider utenfor kommunen. Det er derfor viktig at fysisk aktivitet ikke nødvendigvis trenger å være avhengig av biltransport. Dette både av miljøhensyn og som barrierebrytende element. Det er også viktig at disse områdene er sikre og har kvaliteter som inspirerer til lek og fysisk utfoldelse¹⁰.

Viktig med mangfold av aktiviteter

For å finne ut av hvordan man på best mulig måte kan fremme fysisk aktivitet på fritiden er det relevant å se på studier gjort i forbindelse med årsaker til inaktivitet. I følge Nasjonalt råd for fysisk aktivitet¹¹ er den største barrieren for knyttet til personlig livssituasjon, som mangel på tid. Det kom frem at det var sosiokulturelle og sosioøkonomiske forskjeller var vesentlige faktorer i forhold til fysisk aktivitet og trening¹². Det er derfor viktig å se de ulike gruppenes

⁴ Nasjonalt folkehelseinstitutt, 2012

⁵ Departementene, 2004

⁶ Departementene, 2004

⁷ Nasjonalt råd for fysisk aktivitet, 2011

⁸ Nasjonalt råd for fysisk aktivitet, 2011

⁹ Departementene, 2004

¹⁰ Departementene, 2004

¹¹ 2011

¹² Nasjonalt råd for fysisk aktivitet, 2011

behov: *Dette innebærer at ulike grupper kan ha ulike behov både når det gjelder omfang og type tiltak som iverksettes for å stimulere til mer fysisk aktivitet*¹³.

Undersøkelsen Nasjonalt råd for fysisk aktivitet¹⁴ gjennomførte viste at det var de lavere sosiale gruppene som hadde større barriere enn andre knyttet til organisering og utstyr/anlegg. Dette er noe man bør være oppmerksom på og ta på alvor. Det er nettopp disse gruppene man ønsker å få mer fysisk aktive. Det viser seg at det i hovedsak er de 'høyere klassene' som er mest fysisk aktive¹⁵. Det er derfor viktig at det er et mangfold i aktivitetstilbudene for å få med personer som ikke har mye erfaring med fysisk aktivitet og som har høyere terskel for deltakelse¹⁶.

Uendret ressursbruk

Nasjonalt råd for fysisk aktivitet¹⁷ anbefaler at større deler av spillemidlene blir brukt til spredning av anleggstyper som for eksempel turstier/turløyper, lysløyper og vekt- og styrkerom. Disse anleggstypene har en mye bredere sosial profil og en større brukergruppe. Disse anleggstypene, sammen med private helsestudio/treningssentre, har hatt størst økning i perioden fra 1999-2009¹⁸. Det er altså en økning av fysisk aktivitet utenfor de tradisjonelle idrettsanleggstypene. På samme tid harmonerer ikke finansieringen og fordelingen til anlegg med befolkningens faktiske aktiviteter. Det er fortsatt de tradisjonelle anleggene som får mesteparten av potten¹⁹.

¹³ Nasjonalt råd for fysisk aktivitet, 2011, s. 13

¹⁴ 2011

¹⁵ Nasjonalt råd for fysisk aktivitet, 2011

¹⁶ Departementene, 2004

¹⁷ 2011

¹⁸ Nasjonalt råd for fysisk aktivitet, 2011

¹⁹ Nasjonalt råd for fysisk aktivitet, 2011

6. Idrett- og friluftspolitikk

Statlig idrettspolitikk

Viktigheten av en aktiv livsstil understrekes av de statlige føringene. *Resept for et sunnere Norge*²⁰ fremhever helsefordelene ved et sunt kosthold og fysisk aktivitet som et viktig arbeid for folkehelsearbeidet.

Kulturdepartementet fordeler overskuddet fra Norsk Tipping AS (spillemidler) til fylkeskommunene, som igjen fordeler spillemidlene på ulike idrettsformål. Spillemidler til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg skal bidra til en infrastruktur som gir befolkningen

mulighet til å drive både egenorganisert aktivitet og aktivitet i regi av den frivillige medlemsbaserte idretten²¹.

*Idrettslivet i endring*²² har en overordnet visjon om «idrett og fysisk aktivitet for alle». Der er det fokus på prioriteringer i forhold til barn og ungdom. Her ble fysisk aktivitet trukket frem som en verdi i seg selv, samt en nytteverdi knyttet til helseperspektivet.

Det er helt klart at statlige instanser er opptatt av at kommunene skal tilrettelegge for gode og brede muligheter for fysisk aktivitet.

Utformingen av statens politikk på feltet idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv, er fordelt på tre departement:

- Kulturdepartementet har ansvar for utforming av politikk på idrettsområdet.
- Miljøverndepartementet har ansvar for utformingen av statens friluftslivpolitikk.
- Helse- og omsorgsdepartementet har ansvar for utforming av politikk for statens helse-fremmende og forebyggende arbeid.

Statlig friluftspolitikk

Statens overordnede mål er å *verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre almenhetens rett til ferdsl, opphold m.v. i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes*²³.

I *Friluftsliv - Ein veg til høgare livskvalitet*²⁴ er de nasjonale resultatmålene:

1. *Friluftsliv basert på allemannsretten skal haldast i hevd i alle lag av befolkninga.*
2. *Barn og unge skal få høve til å utvikle dugleik i friluftsliv.*
3. *Område av verdi for friluftslivet skal sikrast slik at det fremjar miljøvennleg ferdsl, opphald og hausting, og at naturgrunnlaget blir teke vare på.*

²⁰ St. meld nr. 16, 2002-2003

²¹ V-0732 B, 2012

²² St. meld nr. 14, 1999-2000

²³ Friluftsloven

²⁴ St. meld nr. 39, 2000-2001

4. Ved bustader, skular og barnehagar skal det vere god tilgang til trygg ferdsel, leik og annan aktivitet i ein variert og samanhengande grøntstruktur med gode samband til omkringliggjande naturområde.

Bedre miljø i byer og tettsteder²⁵ klargjør at markaområdene er områder som er viktige å ta vare på og forvalte helhetlig og langsiktig.

Folkehelse og fysisk aktivitet

Den daglige fysiske aktiviteten er generelt gått ned og fysisk passivitet er økende. Dette til tross for at det er allmenkjent at fysisk aktivitet spiller en viktig rolle i forebygging av sykdom. Fysisk aktivitet er en kilde til helse og livskvalitet, og i følge folkehelsemeldingen,

*Resept for et sunnere Norge*²⁶, er fysisk aktivitet et sentralt virkemiddel i folkehelsearbeidet. Fysisk aktivitet har fordeler som avkobling, sosialt samvær, mestring mm., i tillegg at fysisk aktivitet beskytter mot en rekke sykdommer/tilstander. Fysisk aktivitet har også en betydning i forhold til barns motoriske, emosjonelle og sosiale utvikling.

Fysisk aktivitet har en dobbelverdi: egenverdi og en nytteverdi. Egenverdien er selve opplevelsen utøveren føler ved fysisk aktivitet. Glede og mestring er dekkende beskrivelser i dette tilfellet. Bedre fysisk og psykisk overskudd som følge av trening er viktig i forhold til den enkeltes opplevelse av glede og velvære. I en kartlegging av barns fysiske aktivitet var opplevelse av glede og mestring positivt assosiert med fysisk aktivitet²⁷.

Nytteverdien er fra det offentlige side særlig knyttet til den positive effekten aktiviteten har for det forebyggende helsearbeidet. Det er godt dokumentert at regelmessig fysisk aktivitet gir viktige

helsefordeler og reduserer dødelighet og sykkelighet generelt. Forskning viser at fysisk

Formål med ny folkehelselov, 2012:

§ 1. Formål

Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid.

(Helse- og omsorgsdepartementet)

²⁵ St. meld nr. 23, 2001-2002

²⁶ St. meld nr. 16, 2002-2003

²⁷ Helsedirektoratet, 2012a

aktivitet er et godt middel for å forebygge mange sykdommer. Regelmessig fysisk aktivitet beskytter mot utvikling av hjerte- og karsykdommer, høyt blodtrykk, diabetes type 2, overvekt og fedme, tykktarmskreft, brystkreft og andre kreftformer²⁸. Overvektige som er i god fysisk form har lavere risiko for disse sykdommene enn normalvektige i dårlig fysisk form. Fysisk aktivitet er også viktig for muskel-, skjelett- og leddhelse²⁹. Forskning har vist at fysisk aktivitet stimulerer kroppens egen produksjon av antidepressive, noe som viser at fysisk aktivitet kan være en mulig behandlingsform for personer med depresjon.

Det viser seg store helsegevinster i form av redusert sykdomsrisiko, bedret livskvalitet og økt funksjonsdyktighet, om personer går fra å være lite fysisk aktiv til å bli fysisk aktive regelmessig. Derfor er det også en stor velferdsgevinst å satse på fysisk aktivitet³⁰. Allsidig og regelmessig fysisk aktivitet er helt nødvendig for normal vekst og optimal utvikling av muskelstyrke, kondisjon og motoriske ferdigheter hos barn og unge³¹. Fysisk aktivitet i barne- og ungdomsårene gir god helse, beskytter mot sykdom og plager senere i livet, og gir ikke minst gode aktivitetsvaner.

Forskning viser at det skal mindre fysisk aktivitet til for å redusere risikoen for sykdom og død enn tidligere antatt. I følge folkehelseinstituttet er effekten av fysisk aktivitet i forhold til helse er godt dokumentert, men kun 20 % av den voksne befolkningen i Norge tilfredsstillende i dag anbefalingen om 30 minutter moderat fysisk aktivitet daglig. Anbefalingen for barn og unge er minst 60 minutter fysisk aktivitet hver dag. Aktiviteten bør ha både moderat og høy intensitet. I handlingsplanen for fysisk aktivitet 2005-2009, *Sammen for fysisk aktivitet*³², vises det til nødvendige tiltak for å oppnå økt fysisk aktivitet i befolkningen:

- tilrettelegging av fysiske omgivelser med vekt på tilgjengelighet for alle
- bidra til at det finnes lokale lavterskeltilbud og gode muligheter for fysisk aktivitet på fritiden og på viktige arenaer som barnehage, skole og arbeidsplass
- motivere til en aktiv livsstil

²⁸ St. meld nr. 16, 2002-2003

²⁹ St. meld nr. 16, 2002-2003

³⁰ Helsedirektoratet, 2012b

³¹ St. meld nr. 16, 2002-2003

³² Departementene, 2004

Fylkeskommunale føringer

Telemark fylkeskommune la i 2011 frem Strategiplan for idrett og friluftsliv (2011-2014) *Sammen om tilrettelegging for økt hverdagsaktivitet*. Tittelen er også visjonen til fylkeskommunen. Den tar for seg de målsetningene fylkeskommunen har for å bedre folkehelsen i Telemark. På veien mot visjonen har fylkeskommunen satt opp 6 hovedmål:

1. Aktivt kommunalt samarbeid
2. Attraktive tilbud for friluft og aktivitet i nærmiljøet
3. Fremtidsretta regionale idrettsanlegg
4. Felles bruk og samlokalisering
5. Forutsigbare rammevilkår for frivillige organisasjoner
6. Bedre talentutvikling

Fylkeskommunen har barn og unge som prioritert målgruppe, da aktivitet fører til sosialisering og inkludering, samt at gode vaner i barne- og ungdomsårene har betydning for god helse resten av livet.

Kommuneplanens målsettinger

Kommuneplanen 2007-19 fremlegger visjonen: **Siljan i utvikling- den beste bokommunen i Telemark**. Dette arbeidet har kommunen lyktes godt med i følge *Kommunebarometeret* som Kommunal Rapport har utviklet, hvor Siljan kommune er rangert som nummer to av landets kommuner, og er best i sin kommunegruppe. Selv om kommunen gjorde det godt, er det alltid et forbedringspotensial. Kommunen scoret ikke høyt på sin satsing på kultur. Kommunen har som mål å tilby sine innbyggere et mangfold av meningsfylte fritidstilbud³³ og et mangfoldig kulturtilbud³⁴. Kommunen vil arbeid mot å utvikle bygdas egenart³⁵, videreutvikle Siljanmarka³⁶ og stimulere friluftsliv/kultur³⁷. Dette er målsettinger kommuneplanen for idrett og fysisk aktivitet vil legge vekt på og bygge videre på.

³³ Delmål 1.7 i kommuneplanen

³⁴ Delmål 2.9 i kommuneplanen

³⁵ Delmål 4.1 i kommuneplanen

³⁶ Delmål 4.2 i kommuneplanen

³⁷ Delmål 4.3 i kommuneplanen

7. Evaluering av forrige planperiode

Den forrige planperioden var for 2005-2008 og var en ren anleggsplan. Den er ikke blitt fornyet eller revidert i mellomtiden. Det er kun handlingsprogrammet som er revidert årlig. Den forrige planen hadde hovedfokus på utbygging av idrettsanlegg. Hovedmålet i den forrige planen var: *Siljan kommune skal ha et allsidig og velutviklet spekter av idrettsanlegg, med en standard og funksjon som er tilpasset moderne krav til organisert- og uorganisert idrett. I kommunen skal det være friluftsområder med fasiliteter som er tilpasset ulike alders- og brukergruppers behov.* Det er bygget en rekke anlegg i perioden. Tiltakene som er gjennomført er:

Ordinære anlegg

- Rehabilitering av Siljanhallen
- Etablering av kunstgressbane på Trollmyra
- Ombygging av grusbanen til gressbane på Trollmyra
- Skateanlegg ved idrettshallen (delvis ferdig)
- Leirduebane Almedalen
- Turkart: Siljan Nord
- O-kart: Solvika-Siljanhallen-Holmfjell
- Rehabilitering av fotballbanen på Fagerlund
- Rehabilitering av lysløypa

Nærmiljøanlegg

- Ballbinge Midtbygda skole
- Skilekanelgg Opdalen skole (nå barnehage)
- Sandvollyballbane ved idrettshallen
- Skilekanlegg Midtbygda skole

8. Beskrivelse av tiltak

Innenfor kommunen er det en rekke aktiviteter som foregår. Det er en stor variasjon i både når det gjelder størrelse og spenn i aktivitetene som tilbys av de ulike lag og foreninger i kommunen. De frivillige lag og foreningene er flinke til å ta initiativ og jobbe for økt fysisk aktivitet blant befolkningen. Dette gjør de på to måter: på den ene inkluderer de som ønsker å delta i organisert aktivitet, og på den andre tilrettelegger de for den egenorganiserte aktiviteten gjennom turstier, merking av disse, badeplasser, lek og andre aktiviteter.

Idrettsanlegg

Etablerte idrettsanlegg er registret i Idrettsanleggsregisteret i kommunen. Pr. i dag er det registrert 66 idrettsanlegg i kommunen. Dette omfatter alt fra orienteringskart til ski- og ballanlegg.

Siljan IL er desidert den største organisasjonen i kommunen. De har fotballgruppe, skigruppe, ungdomsgruppe, Allidrett, damegruppe og turngruppe³⁸. Siljan IL har iverksatt en rekke anleggstiltak de siste åra, og har fortsatt planer om nye anlegg. Idrettslagets planer er lagt inn i handlingsprogrammet.

Siljan skisenter driver alpinanlegget og planlegger å bygge ut løypenettet betraktelig i området rundt Skisenteret. Dette omfatter også lysløypeanlegg.

Siljan Skytterlag er et av Siljans eldste lag, fra 1881.³⁹ Skytterlaget har etablert anlegg opp under Ramsås.

Siljan Motocross Klubb er etablert med eget anlegg i kommunen⁴⁰. Anlegget er å regne for et regionalanlegg for motocross.

Uteområder ved skoler og barnehager

Barnehagene

I økonomiplanene 2013-2016 står det at det i 2015 skal brukes 110.000 på nye lekeapparater til barnehagen. Barnehagen er lokalisert på fem ulike steder, har ni avdelinger og har derfor også ulike behov og ønsker:

I Loppedåpan er det et ønske om å bruke uteområdet på en bedre måte enn det blir i dag. Det er i første rekke et ønske om å få til en natursti med ulike utfordringer i løypa. Dette legges på et slikt nivå at barna oppnår en mestringsfølelse samtidig som det gir utfordringer utover det terrenget som er naturlig der. Dette gjøres i naturlige materialer og det legges vekt på tilhørighet til naturen.

På den samme siden er det en slak bakke ned fra barnehagehuset til «skogsområdet». Her er det i prinsippet muligheter for akebakke, men slik bakken fremstår pr. i dag er det ikke

³⁸ <http://siljanil.blogspot.no/>

³⁹ http://www.skytterlag2.no/Skytterlagssider/Siljan/Om_Siljan/

⁴⁰ <http://siljanmc.blogspot.no/>

forsvarlig å benytte seg av denne. Det er behov for fjerning av røtter og steiner i denne bakken. Det er også en fin bakke hvor det kunne være muligheter for helårsbruk som et integrert element i naturstien, med for eksempel tauklatring opp.

På barnehagens vestside er det en liten haug som er perfekt til aking for de minste. Problemet er at den ikke får grodd gress på. Det hadde vært ønskelig med plater på denne haugen slik at den holder seg stabil og ikke bare er en sølehaug før snøen kommer. Denne lille toppen er perfekt trening for små barneføtter.

Ellers er det på barnehagens nord-østlige område et veldig bratt og ulendt terreng som i dag står helt ubrukt. Dette er et stort område som kunne blitt bedre utnyttet.

I uteavdelingen «Skogloppa» er de godt i gang med å benytte seg av naturen som lekeplass. De ønsker å utvide «skoghinderløypa» med mer tau. Her er det allerede laget fine ting av naturen som stimulerer til fysisk aktivitet og kroppsbeheerskelse.

På Høiseth er det begrenset med muligheter ettersom det er leie av lokaler og uteområde.

I Opdalen er det ønskelig med tilrettelegging i forhold til lysløypa som er der, og barnehagen har der en gapahuk som gir le for vær og vind. Det er et ønske om et skur eller garasje til oppbevaring av diverse utstyr.

I Austad er det et ønske om at deler av fotballbanen kan brukes som natursti. Det er samme bakgrunn som over at de stimulerer til fysisk aktivitet og skaper et attraktivt uteområde. Det er også en forutsetning at et fullstendig gjerde er på plass rundt banen. Det er også et ønske om et større oppbevaringsskur.

Alle disse ønskene vil komme befolkningen i nærområdene til gode. Alle prosjektene vil være tilgjengelige for alle etter stengtid. Alle disse vil også være med på å oppfordre til spontan fysisk aktivitet for de aller minste.

Midtbygda skole

Midtbygda skole har gode utearealer i tilknytning til skolebygget. Disse uteområdene har ikke utnyttet til sitt potensiale, og skolen har ønsket om å oppgradere dette. I kommunens økonomiplan 2013-2016 trekkes det frem at skolens uteområder har behov for oppgraderinger: Det er lagt inn forslag om kr 80.000,- til dette. Dette vil bli innarbeidet i Samfunnsavdelingens vedlikeholdsbudsjett.

Skolen er i nær tilknytning til idrettsanlegget og benytter seg av det i timene. Men det forbedringspotensial i skolegården og bruken av dette området i friminutter. Det er viktig å stimulere elevene til motorisk utvikling og fysisk form. Man har et ønske om å skape et selvaktiviserende utemiljø i skolegården.

Midtbygda skole har et ønske om å få tilrettelagt for en terrengsykkelløype i sommerhalvåret. Der kunne man brukt deler av eksisterende skiløype som utgangspunkt. Dette ville være et anlegg som skolen kunne brukt seg, men som også befolkningen kunne ta i bruk etter skoletid.

I skogen ved «Løveklippen» er det et ønske om å etablere en hinderløype med utfordringer for små og store. Dette ville stimulere til bruk av kroppen i skogen, og vil kunne være et attraktivt sted å møtes for barn etter endt skoledag. En hinderløype vil være oppfordre til spontan fysisk aktivitet. Her vil barn få øvelse i balanse, motorikk og få mestringsfølelse. Området har gode forutsetninger for å kunne skape en flott hinderløype.

Skolen har i dag en balansestang. Dette tilbudet ønskes utvidet til et turn-basseng. Det er i skolegården gode muligheter for å ha turn-inspirerte apparater. Dette vil oppfordre barn til å bruke kroppen på andre måter enn de har muligheter til i dag.

Ellers er det behov for oppgradering av lekeapparatene. Her kunne det tenkes en klatreborg med ulike utfordringer for elevene. En klatrevegg ville også vært et tiltak som oppfordrer til spontan aktivitet og opplevelse av mestring. Skolen ønsker seg med andre ord:

Siljan ungdomsskole

Siljan ungdomsskole har et ønske om rehabilitering av eksisterende uteområdet i syd. For å få til økt fysisk aktivitet i skoletiden samt bruk etter skoleslutt ser man behovet for et attraktivt uteareal med varierte muligheter for å bedrive sportsaktiviteter. For å oppnå og bli et attraktivt sted og oppholde seg er det ønskelig å få nye basketballkurer, nye håndballmål og nye fotballmål (nå er det kun ett fotballmål). Ellers kunne det være fint med gjerder rundt området slik at baller ikke forsvinner i skogen. Dette er viktig fordi området brukes også til slåball og andre aktiviteter med mindre baller som ikke er like lette å finne igjen utenfor banene.

Det er et ønske om et nytt dekke til løpebanen, da banen fort gror igjen og ikke innbyr til aktivitet slik den fremstår i dag. Ellers er det et ønske om å få planert fotballbanen slik at ujevnheter i bakken ikke skaper risiko for skader slik den gjør i dag. Det er ønskelig å se på mulighetene for kunstgressdekke her.

For å skape et attraktivt bruksområde er det et ønske om å få bygget en sandvolleyballbane på området. Det vil øke mulighetene for å få ungdommer til å benytte seg av området også etter endt skoledag. Som vi vet er badeplassen på nedsiden av skolen et aktivt område i sommerhalvåret. Det er et ønske om å skape en gangvei på påler for å binde skoleområdet til badeplassen. Med en bro/gangsti ville det være en lavere terskel for å være aktive i sommerhalvåret og for å bruke skolens uteareal.

Et stort ønske fra elevene er å få flere benker og bord. Dette er et ønske som kan stimulere til benyttelse av områdene også etter skoletid. Nå er ikke skoleområdet en møteplass, «Auto`n» er det næreste stedet hvor ungdommen møtes, og det stimulerer ikke til mye fysisk aktivitet. Det som ville vært fint i forhold til slike sittegrupper er at det hadde blitt et sted hvor man møtes og som var plassert slik at det er en lavere terskel for å være fysisk aktiv.

Det er også ønskelig å se på mulighetene for en utendørs klatrevegg på skolens område.

Egenaktivitet

Lekeplasser

I samarbeid med velforeningene ønsker kommunen å legge til rette for gode lekeplasser som oppfordrer til spontan lek blant barn i nærmiljøene. Det er viktig at det er gode muligheter for barn i sitt eget boligområde å være fysisk aktive. For at lekeplassene skal være attraktive er det viktig at det friville engasjementet er tilstede. Kommunen har overtatt det overordnede ansvaret tilsyn av lekeplassene, 12 stk., i kommunen. Kommunen ønsker at det skal være lekeplasser som tenker litt utenfor de tradisjonelle rammene for hva en lekeplass er. En lekeplass behøver ikke nødvendigvis ha tradisjonelle lekeapparater, men kan være så mye mer. Små nærmiljøanlegg kvalifiserer til å søke støtte fra spillemiddelordningen og kan dermed heve standarden for lekeplassene. De fleste velforeningene uttrykker at det er behov for tiltak på lekeplassene.

Snurråsen vel ser behovet for huskestativ og diverse rehabilitering av sin lekeplass. Det er også ønskelig å bytte ut 2 rutsjebaner.

Skauen vel ønsker å planere lekeplassen og så nytt gress, bygge ny sandkasse, få nye lekeapparater samt nytt gjerde. De ønsker også å oppgradere fotballøkkka med nye mål og nytt gjerde. Ellers ønsker de en sti til bussholdeplassen og en bedre tilrettelagt ankomst til turstien mellom lysløypa og Solvika.

Sør-Siljan vel ønsker å etablere en gapahuk med bål plass på Austad. Dette vil de gjøre i sammenheng med skiløype som de ønsker å ha samme sted. Det er ønskelig at det er en kort og en lang løypetrasé. Det er et ønske om en skøytetrasé i tillegg til sporlegger.

Skiløyper i boligområder

Et viktig bidrag for å øke hverdagsaktiviteten i kommunen er å legge til rette for fysiske aktiviteter i nærmiljøet. Kommunen ønsker å få til fysisk aktivitet som ikke krever bilkjøring for å kunne delta. Et tiltak er å få skiløyper i nær tilknytning til boligfeltene. Dette vil kunne bidra til at terskelen for å komme seg ut på tur er litt lavere. Som forskning viser er den viktigste årsaken til at folk ikke er fysisk aktive at man ikke har tid⁴¹. Det som er fint med bolignære skiløyper er at tidspunktet for treningen/mosjonen er selvstyrt av brukerne. Den spontane egenaktiviteten er dermed et steg nærmere. Et annet viktig argument er at barn og ungdom kan være fysisk aktive uten å være avhengig av transport til og fra aktiviteten.

Som over ønsker Sør-Siljan vel å etablere en gapahuk med bål plass på Austad i sammenheng med skiløypen som de ønsker å ha samme sted. De vil gjerne ha to lenger på skiløypene, og de ønsker en skøytetrasé i tillegg til sporlegger.

Snurråsen Vel gir uttrykk for at de ønsker at det som tidligere år blir oppkjørt skiløype i på jordet nedenfor byggefeltet, ved kirkens parkering.

⁴¹Norsk råd for fysisk aktivitet, 2011

Viddaseter

Det er i tillegg til de bolignære områdene viktig å ha et bredt tilbud av gode dagutfarsruter. Dette er viktig sommer og vinter. Siljan kommune er en del av Vindfjellsamarbeidet, sammen med Lardal kommune, Larvik kommune, Fritzøe Skoger og Vindfjelløpet (Svarstad IL). Disse er med på å bidra økonomisk, samtidig som det kommer bidrag fra øvrig næringsliv og privatpersoner. Partene inngikk en intensjonsavtale for sesongen 2009/2010 med en evaluering våren 2010. Evalueringen resulterte i en 3-årig avtale fra og med sesongen 2010/2011⁴².

Turstier og turveier

På samme måte som kommunen ønsker gode muligheter for fysisk aktivitet utenfor dørstokken vinterstid, ønsker man også et godt turstinnett i bolignære strøk. Det er alt mange gode løyper i Siljan og disse skal holdes ved like. Man ønsker også å utbedre løypenettet. For at Siljan kommune skal være en bymark for Grenlandsområdet er det viktig å tilby gode turstier som er godt merket, både med skilt og merker langs stiene. Her er både Siljan Historielag viktige bidragsytere, og det nyetablerte Siljan Turlag har alt utrettet mye gjennom rydding av stier i området.

For å få til en mer aktiv hverdag også for de eldre er det viktig at det er gode universelt utformet veier i tilknytning til boligene i sentrum også.

Siljan Turlag

Siljan Turlag ble 8. mai 2012 stiftet. Dette er et flott tilskudd til det eksisterende tilbudet i kommunen. Siljan Turlag er et lokallag underlagt Turistforeningen. Turistforeningen med sine lange tradisjoner og erfaring vil bidra til mange gode arrangementer i bygda. Siljan Turlag hevder via sine nettsider at viktige lokale saker er: *Vandrestier i nærområdene er blitt en viktig del av folks hverdag. Kombinert med kulturminner kan lokale stier og turer også bli en del av turisttilbudet og ikke minst til fremme av folkehelse. Et turlag vil inspirere til et aktivt friluftsliv og gjerne i samarbeid med andre. Saksområdet "tilretteleggelse for tur og friluftsliv" er nå lagt til fylkeskommunen og de enkelte kommuner. TTF og Siljan Turlag med sin frivillige innsats vil kunne bli en viktig samarbeidspartner for å følge opp dette*⁴³. Det er også i forbindelse med Siljan turlag etablert et eget lag for barn.

Siljan Historielag

Siljan historielag er et aktivt lag i bygda og de gjør en flott jobb både med arbeid med turløyper og kulturminner. De har faste innslag som⁴⁴:

- Siljankalenderen
- egen bibliotek-reol

⁴² <http://www.vindfjellsamarbeidet.no/wwwvindfjellsamarbeidetno/bakgrunn.aspx>

⁴³ http://telemark.turistforeningen.no/activity.php?ac_id=41710

⁴⁴ <http://www.siljanhistorielag.no/index.php/om-oss/76-hvorfor-stotte-siljan-historielag/58-hvorfor-stotte-siljan-historielag>

- åpne fellesturer
- rydding av stier og
- kulturminner
- utleie av Damstua/Båthuset
- julebord
- hjemmesider på nett

Ti-topper'n

Ti-topper'n ble satt i gang i 2007, opprinnelig som et bedrift internt tiltak for kommunens ansatte, men alt før tiltaket ble satt i gang foreslo initiativtakerne at dette skulle være et tiltak for hele befolkningen i Siljan. Det ble derfor etablert en komite med et utvalg fra kommunens ulike avdelinger og historielagets turgruppe. Denne komiteen holder møter to ganger pr. år og tar stilling til nye løyper. Det ble også opprettet en kontakt med grunneier Fritzøe Skoger. Det ble uttrykket hvilke områder kommunen kunne bruke til formålet og hvilke man ikke kunne benytte seg av.

Ti-topper'n er en ordning der kommunen legger opp og merker, i samarbeid med historielaget, ti topper som skal bestiges i løpet av våren og sommeren. Man får kjøpt enten klare mapper med et oversiktskart over toppene, samt litt informasjon rundt toppene og et klippekort for registrering, eller gule mapper som inneholder det samme med et tillegg av et detaljert kart i målestokk 1:50 000. Disse mappene kan man få kjøpt enten på Servicekontoret, på kommunehuset eller hos Ekeberg Auto. Det er mulig å få flere klippekort gratis til hele familien.

Historielaget har med sin inngående kunnskap om lokalmiljøet vært viktige brikker i løypevalg. Denne kunnskapen er ikke allmennkjent og det har vært utfordringer i forhold til å finne frem til enkelte topper. Men god merking må til, og resultatet er at den lokale kunnskapen historielaget sitter på blir mer allment. Historielaget gjør en fantastisk jobb med å rydde og merke løypene i tillegg til å ha inngående kunnskap om dem.

Hvert år siden starten har det ca. vært 100 som har gjennomført alle ti toppene. Det har vært en økning i salg av mapper frem til det fjerde/femte året, mens antallet gjennomførte har vært tilnærmet lik. De som gjennomfører alle toppene blir med i trekning av tre gavekort på sportsartikler.

Salget av mapper går til premier og merking av løyper.

Padling

Kommunen har pr. i dag 11 kanoer som er tilgjengelig for bruk. Disse ligger i dag ved Sporevann. For å øke tilgjengeligheten ønskes det å flytte disse til Gorningen. Det vil dermed bli kortere avstand for skolene å ta i bruk tilbudet da det ligger i sykkelavstand fra skolene. Det er for øvrig mye aktivitet ved Gorningen, noe som kan åpne for nye grupper som prøver ut kanopadling. Det vil også være aktuelt å bygge et kanohus på stedet.

9. Oversikt over aktuelle tiltak

Uprioritert liste over tiltak for økt idrett og fysisk aktivitet

Idrett	
Siljan IL	<ul style="list-style-type: none"> • Tverrforbindelse i lysløypa • Ny lagerbygning • Utvide hallen til flerbrukshall • Etablere klatrevegg • Bygge styrke/spinning rom • Løpebane • Pyramidenett • Hinderløype • Skaterampe i betong • Skøytelekke
Siljan Skytterlag	<ul style="list-style-type: none"> • Klubbhus i Almedalen
Siljan Motocross Klubb	<ul style="list-style-type: none"> • Klubbhus • Aggregat
Siljan Skisenter	<ol style="list-style-type: none"> 1. prosjekt: (sommer 2013) <ul style="list-style-type: none"> • Bygge ny løype fra toppen av skisenteret og over Middagskollane, for å komme ut mellom Havretjern og Frotjern. • Ny trasé mot Skrehelle så langt det går bilvei/traktorvei • Ny løype fra toppen av bakkene på Havretjernveien som vil gå på skrå nedover til skisenteret. Den vil også fungere som en transportetappe fra det nye hyttefeltet og ned til skisenteret. 2. prosjekt: <ul style="list-style-type: none"> • Ny lysløypetasé fra skisenteret langs veien til Galtetjern, deretter inn på gammel lysløype og følger den tilbake til skisenteret, hvor de blir koblet sammen. Legge denne med kunstsno. • Bygge pumpeanlegg under skisenteret for å dra nytte av at vannet kjøler seg betydelig mer nedover strykene fra Galtetjern. 3. prosjekt: (langsiktig plan) <ul style="list-style-type: none"> • Asfaltere den korteste rundløypa for rulleski om sommeren. • I planene til Skisenteret er det tatt hensyn til muligheter for å bygge skiskytterarena med tre rundløyper rundt skisenteret, med gode publikumsarenaer i skrående terreng inntil løypene

Uteområder barnehagene og skolene	
Barnehagene	<p>1. Loppedåpan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natursti/hinderløype med utfordringer og gapahuk • Akebakke i sør-øst/element i naturstien/hinderløypa • Stabilisering av haug på barnehagens fremside • Legge til rette for bruk av nord-østområdet <p>2. Skogloppa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hampetau 12mm rull på 110 meter • Hampetau 14mm rull på 110 meter • Sklie • Trinse til taubane <p>3. Opdalen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skur/garasje til oppbevaring av utstyr <p>4. Austad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natursti ved fotballbanen • Gjerde rundt banen • Større oppbevaringsskur
Midtbygda skole	<ul style="list-style-type: none"> • Nye fotballmål • Terrengsykkelløype • Hinderløype • Turn-basseng • Oppgradering av lekeapparatene • Klatrevegg
Siljan ungdomsskole	<ul style="list-style-type: none"> • Nye fotballmål • Nye håndballmål • Nye basketballkurver • Gjerde rundt plassen • Nytt dekke til løyebanen • Planering av gressbanen/legge kunstgress • Sandvolleyballbane • Gangforbindelse med vannet • Benker og bord • Klatrevegg

Fysisk aktivitet og friluftsliv	
Lekeplassene	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide en plan for utvikling av lekeplassene sammen med velforeningene
Skiløyper	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeide med en avtale med grunneiere og velforeninger om et permanent skiløypenett på jordene i bygda. • Utvide lysløpenettet for mer bruk i de mørkeste tidene • Fortsette det gode vindfjellsamarbeidet • Økt interkommunalt samarbeid om investering i løypekjøringsutstyr
Turstier/turveier	<ul style="list-style-type: none"> • Ha en god dialog med de frivillige organisasjonene • Kommunen skal være en tilrettelegger for gode turmuligheter for alle grupper • Ha gode stier i skogen og trygge veier i sentrum • Utarbeide en plan for sentrumsnære turveier
Ti-topper'n	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsette å holde aktiviteten og entusiasmen i gang
Friluftsområdene	<ul style="list-style-type: none"> • Økt fokus på drift av kommunens badeplasser, blant annet i investeringer i nye toalettanlegg • Flytte kanoene fra Sporevann til Gorningen

10. Handlingsprogram

Anlegg som er satt opp i 2012 er anlegg som er fullført eller igangsatt og som det søkes spillemidler til. På grunn av restanser i tildelingen av spillemidler vil søknader om bli fornyet for kunstgressbanen og leirduebanen i Almedalen.

Ordinære anlegg

Tall i hele tusen

Prioritet	Anlegg	2012	2013	2014	2015	2016
1	Kunstgressbane	7 500				
2	Leirduebane Almedalen	1050				
3	Lysløype rehabilitering	534				
4	Lysløype Tverrforbindelse		484			
5	Lagerbygning – Siljan IL		278			
6	Aggregat crossbanen			50		
7	Klubbhus – Siljan MC Klubb				700	
8	Utvidelse av Siljanhallen, flerbrukshall					x
9	Styrke/spinning rom mellom hallen og kunstgressbanen					x
10	Klatrevegg i Siljanhallen					x
11	Klubbhus SJFF Almedalen					
12	Løpebane - friidrett ved siden av kunstgressbanen					

Nærmiljøanlegg

Tall i hele tusen

Prioritet	Anlegg	2012	2013	2014	2015	2016
1	Skate anlegg		400			
2	Gressbane på grusbanen	400				
4	Installasjon for fysisk fostring / Pyramidenett ved kunstgressbanen			X		
5	Hinderløype - Midtbygda skole			X		
6	Hinderløype – Loppedåpan barnehage				X	
7	Hinderløype Siljan Idrettspark				X	
8	Skateramper i betong ved kunstgressbanen mot Holtesletta byggefelt				X	

11. Kilder

Lover

Friluftsløven (1957). Lov om friluftslivet.

Plan- og bygningsloven (2008). Lov om planlegging og byggesaksbehandling.

Folkehelseloven (2011). Lov om folkehelsearbeid.

Stortingsmeldinger

St. meld nr. 14 (1999-2000) *Idrettslivet i endring- Om statens forhold til idrett og fysisk aktivitet*

St. meld nr. 39 (2000-2001) *Friluftsliv-Ein veg til høgare livskvalitet*

St. meld nr. 23 (2001-2002) *Bedre miljø i byer og tettsteder*

St. meld nr. 39 (2001-2002) *Oppvekst- og levekår for barn og ungdom i Norge*

St. meld nr. 16 (2002-2003) *Resept for et sunnere Norge- Folkehelsepolitikk*

St. meld nr. 40 (2002-2003) *Nedbygging av funksjonshemmende barrierer*

St. meld nr. 49 (2003-2004) *Mangfold gjennom inkludering og deltakelse-Ansvar og frihet*

St. meld nr. 30 (2003-2004) *Kultur for læring*

St. meld nr. 39 (2006-2007) *Frivillighet for alle*

Annet

V-0732 B (2012). *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet.* Kulturdepartementet.

V-0798 B (2007). *Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet.* Kultur- og kirkedepartementet.

Departementene (2004). *Sammen for fysisk aktivitet.* Handlingsplan for fysisk aktivitet (2005-2009).

Telemark fylkeskommune (2011). *Sammen om tilgjengelighet for økt hverdagsaktivitet.* Strategiplan for idrett og friluftsliv (2011-2014).

Helsedirektoratet (2002). *Fysisk aktivitet og helse. Anbefalinger*

Helsedirektoratet (2012a): *Fysisk aktivitet blant 6-, 9- og 15-åringer i Norge. Resultater fra en kartlegging i 2011.* Rapport.

Helsedirektoratet (2009) *Aktivitetshåndboken- Fysisk aktivitet i forebygging og behandling.*

Helsedirektoratet (2012b): *Folkehelsepolitiskrapport 2011*. Rapport.

Nasjonalt råd for fysisk aktivitet (2011). *Fysisk aktivitet; omfang, tilrettelegging og sosiale ulikheter*.

Nasjonalt folkehelseinstitutt (2012). *Folkehelseprofil for 0811 Siljan*

Siljan kommune (2004). *Kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2005-2008*.

Siljan kommune (2007). *Kommuneplan 2007-2019*.

Siljan kommune (2012). *Økonomiplan 2013-2016*.

Vindfjellsamarbeidet: <http://www.vindfjellsamarbeidet.no/wwwvindfjellsamarbeidetno/bakgrunn.aspx>

Siljan Turlag: http://telemark.turistforeningen.no/activity.php?ac_id=41710

Siljan historielag: <http://www.siljanhistorielag.no/index.php/om-oss/76-hvorfor-stotte-siljan-historielag/58-hvorfor-stotte-siljan-historielag>

Siljan IL: <http://siljanil.blogspot.no/>

Siljan skytterlag: http://www.skytterlag2.no/Skytterlagssider/Siljan/Om_Siljan/

Siljan Motocross: <http://siljanmc.blogspot.no/>